សាកលវិទ្យាល័យភូមិន្ទភ្នំពេញ

មហាវិទ្យាល័យអប់រំ

កម្មវិធីលើកកម្ពស់គុណវុឌ្ឍិគណៈគ្រប់គ្រងសាលារៀន កម្រិតបរិញ្ញាបត្រ

មុខវិជ្ជា៖
ការអប់រំអំពីបម្រែបម្រួលអាកាសធាតុនៅមធ្យមសិក្សា

កញ្ចប់សមត្ថភាពទី១ ចំណេះដឹងឯកទេសបរិញ្ញាបត្រ

មុខវិជ្ជា៖
ការអប់រំអំពីបម្រែបម្រួលអាកាសធាតុនៅមធ្យមសិក្សា

កញ្ចប់សមត្ថភាពទី ១
ចំណេះដឹងឯកទេសកម្រិតបរិញ្ញាបត្រ

ការពណ៌នាអំពីមុខវិជ្ជា

មុខវិជ្ជា៖ការអប់រំអំពីបម្រែបម្រួលអាកាសធាតុនៅមធ្យមសិក្សាផ្ដោតលើការប្រែប្រួលអាកាសធាតុនៅតាមសាលារៀន ដែលមានគោលបំណងបណ្ដុះបណ្ដាលឱ្យអ្នកសិក្សាមានសមត្ថភាពដូចជា៖ យល់ដឹងពីបញ្ញត្តិនៃការអប់រំការប្រែប្រួលអាកាសធាតុនៅតាមសាលារៀននៅមធ្យមសិក្សា ផ្ដល់ការសិក្សាបែបអនុវត្តគម្រោង គោលការណ៍អប់រំការកាត់បន្ថយការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ និងគរុកោសល្យការរៀននិងបង្រៀនបែបនវានុវត្តន៍ ហើយមុខវិជ្ជានេះអាចប្រើប្រាស់ចំណេះដឹង និងធនធានដែលមានស្រាប់នៅតាមសាលារៀនដើម្បីដោះស្រាយវិបត្តិការប្រែប្រួលអាកាសធាតុនៅប្រទេសកម្ពុជា។

លទ្ធផលសិក្សារំពឹងទុក៖

ក្រោយពីបញ្ចប់ការសិក្សាមុខវិជ្ជានេះដោយជោគជ័យអ្នកសិក្សានឹង៖

លទ្ធផលសិក្សារំពឹងទុកទី ១៖ បង្ហាញការយល់ដឹងអំពីបំណិនការគ្រប់គ្រងបម្រែបម្រួលអាកាសធាតុកំពុងកើតឡើងនៅតាមសាលារៀននៃប្រទេសកម្ពុជា

លទ្ធផលសិក្សារំពឹងទុកទី ២៖ពន្យល់អំពីគោលគំនិតនិងគន្លឹះអនុវត្តន៍នៃការអប់រំពីបម្រែបម្រួលអាកាសធាតុនៅសាលារៀនមធ្យមសិក្សានៅក្នុងបរិបទផ្សេងៗគ្នា

លទ្ធផលសិក្សារំពឹងទុកទី ៣៖ អនុវត្តកិច្ចការនៃការគ្រប់គ្រងនិងកាត់បន្ថយការប្រែប្រួលអាកាសធាតុតាមសាលារៀនមធ្យមសិក្សាឈានឆ្ពោះទៅរកការអភិវឌ្ឍប្រកបដោយចីរភាព

លទ្ធផលសិក្សារំពឹងទុកទី ៤៖ អនុវត្តបំណិនកែច្នៃធនធានដែលមានស្រាប់នៅក្នុងសាលារៀននិងសហគមន៍ដើម្បីកាត់បន្ថយផលប៉ះពាល់នៃការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ

លទ្ធផលសិក្សារំពឹងទុកទី ៥៖អភិវឌ្ឍផ្នត់គំនិតច្នៃប្រឌិតក្នុងការកាត់បន្ថយការប្រែប្រួលអាកាសធារតុ

វាយតម្លៃសិក្សា

ដើម្បីបំពេញគ្រប់លក្ខខណ្ឌបញ្ចប់ការសិក្សាមុខវិជ្ជានេះ អ្នកសិក្សាត្រូវ

១. វត្តមានចូលសិក្សា ១០%

២. ការចូលរួមសកម្មភាពសិក្សា ២០%

៣. ការវាយតម្លៃកំឡុងពេលសិក្សា ៣០%

៤. ការប្រឡងបញ្ចប់មុខវិជ្ជាសិក្សា ៤០%

កិច្ចការត្រូវអនុវត្តដើម្បីសម្រេចលទ្ធផលសិក្សារំពឹងទុក៖

ក្រោយពីបញ្ចប់ការសិក្សាមុខវិជ្ជានេះដោយជោគជ័យអ្នកសិក្សានឹង៖

កិច្ចការទី ១៖ការអនុវត្តតេស្តខ្លីតាមរយៈGoogle Form

កិច្ចការទី ២៖ សកម្មភាពក្នុងថ្នាក់រៀន ចូលរួមចែករំលែក សំណួរ ចម្លើយ

កិច្ចការទី ៣៖ វត្តមានសិក្សា

កិច្ចការទី ៤៖កិច្ចការស្នូល

កិច្ចការទី ៥៖ប្រឡងបញ្ចប់ការសិក្សាសម្រាប់មុខវិជ្ជានេះ

អារម្ភកថា

ក្រោមការដឹកនាំរបស់រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា នីតិកាលទី៦ នៃរដ្ឋសភា យុទ្ធសាស្ត្រចតុកោណដំណាក់កាលទី៤ ក្នុងចំណុចចតុកោណទី១ បានកំណត់យក "ការអភិវឌ្ឍធនធានមនុស្ស" មុំទី១ជាវិស័យអាទិភាព។ សាកលវិទ្យាល័យភូមិន្ទភ្នំពេញដើរតួនាទីយ៉ាងសំខាន់ជាចំណែកមួយនៃការកែទម្រង់វិស័យអប់រំក្នុងការស្តារប្រព័ន្ធអប់រំជាតិឡើងវិញ តាមរយៈការផលិតអ្នកអប់រំដែលមានគុណភាពខ្ពស់។

នៅដើមអាណត្តិទី៦នេះ ក្រសួងអប់រំ យុវជន និងកីឡា បានដាក់ចេញនូវយុទ្ធសាស្ត្រកំណែទម្រង់ វិស័យអប់រំ ២០១៨-២០២៣ ដែលមានចក្ខុវិស័យ "កសាង និងអភិវឌ្ឍន៍ធនធានមនុស្សប្រកបដោយគុណភាព និងគុណធម៌ប្រសើរបំផុតលើគ្រប់ផ្នែក ដើម្បីកសាងសង្គមកម្ពុជាឱ្យក្លាយជាសង្គមរីកចម្រើនផ្អែកចំណេះដឹង និងចំណេះធ្វើជាមូលដ្ឋាន"។ ឯកឧត្តមបណ្ឌិតសភាចារ្យ **ហង់ជួន ណារ៉ុន** រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងអប់រំ យុវជន និងកីឡា ក៏បានលើកឡើងពីតួនាទីយ៉ាងសំខាន់របស់គ្រូបង្រៀនក្នុងវិស័យអប់រំ និងសង្គមជាតិ ដោយបញ្ជាក់ថា "គុណភាពគ្រូ ជាគុណភាពមូលធនមនុស្ស សម្រាប់ ការអភិវឌ្ឍប្រកបដោយចីរភាព" ដែលប្រែក្លាយប្រទេសមានប្រាក់ចំណូល មធ្យមកម្រិតខ្ពស់ក្នុងឆ្នាំ២០៣០ និងប្រទេសអភិវឌ្ឍន៍ក្នុងឆ្នាំ២០៥០។

ដើម្បីឆ្លើយតបនឹងផែនការយុទ្ធសាស្ត្រ និងចក្ខុវិស័យរបស់រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា រួមជាមួយនឹងកំណែទម្រង់របស់ក្រសួងអប់រំ យុវជន និងកីឡា សាកលវិទ្យាល័យភូមិន្ទភ្នំពេញបានទទួលភារកិច្ចបន្ថែមទៀត តាមរយៈការអនុវត្តគម្រោងកែលម្អការអប់រំនៅកម្រិតមធ្យមសិក្សា និងបន្តអនុវត្តគម្រោងកែលម្អការអប់រំចំណេះទូទៅរយៈពេលបួនឆ្នាំបន្តទៀត ចាប់ពីឆ្នាំ២០២២-២០២៦។ ឯកឧត្តមបណ្ឌិតសភាចារ្យ **ណាត ប៊ុនរឿន** រដ្ឋលេខាធិការ ក្រសួងអប់រំ យុវជន និងកីឡា និងជាប្រធានគម្រោងកែលម្អការអប់រំនៅមធ្យមសិក្សាបានដឹកនាំ និងផ្តល់អនុសាសន៍យ៉ាងច្រើន ដែលធ្វើឱ្យគម្រោងប្រព្រឹត្តទៅដោយរលូន និង ជោគជ័យ។

គម្រោងកែលម្អការអប់រំនៅមធ្យមសិក្សារៀបចំឡើង ដើម្បីលើកកម្ពស់គុណវុឌ្ឍិគ្រូឯកទេសលើមុខវិជ្ជាគោល៦ តាមគ្រឹះស្ថានមធ្យមសិក្សាគោលដៅ។ សាកលវិទ្យាល័យភូមិន្ទភ្នំពេញទទួលបណ្តុះបណ្តាលក្របខណ្ឌកម្មវិធីកម្រិតបរិញ្ញាបត្រអប់រំដល់នាយកសាលារៀន និងគ្រូឯកទេសដែលពុំទាន់មានសញ្ញាបត្របរិញ្ញាបត្រ ឬមានសញ្ញាបត្រខុសឯកទេសនៅតាមគ្រឹះស្ថានមធ្យមសិក្សាចំនួន១០០ នៅក្នុងគោលដៅគម្រោងនៅប្រទេសកម្ពុជា។ ដើម្បីពង្រីកវិសាលភាពនៃកំណែទម្រង់អប់រំ គម្រោងកែលម្អការអប់រំចំណេះទូទៅ ដែលប្រើប្រាស់យុទ្ធសាស្ត្រសហគមន៍សាលារៀនជាយុទ្ធសាស្ត្រស្នូលក្នុងការអនុវត្ត បានលេចរូបរាងឡើងក្នុងគោលបំណងបណ្តុះបណ្តាលនាយកសាលា និងគ្រូបង្រៀនចំនួនប្រមាណ ១៧០០០ នាក់ ដែលមកពី ១៧០០សាលា ក្នុងអនុវិស័យបី រួមមាន កុមារតូច បឋមសិក្សា និងមធ្យមសិក្សា។ មហាវិទ្យាល័យអប់រំក៏ត្រូវសហការផងដែរ ជាមួយស្ថាប័ន បណ្តុះបណ្តាលគ្រូទាំងអស់ ដើម្បីឈានទៅបង្កើតស្តង់ដាគុណភាពរួមមួយក្នុងការអប់រំគ្រូបង្រៀន និងគណៈគ្រប់គ្រងសាលាឱ្យបានទូលំទូលាយ។ ដើម្បីឈានទៅសម្រេចបានការអនុវត្តគម្រោងថ្មីនេះ មហាវិទ្យាល័យត្រូវមានយុទ្ធសាស្ត្ររយៈពេលវែងមួយ សម្រាប់ឆ្នាំ ២០២១-២០៣០ ដើម្បីជាមគ្គុទេសបង្ហាញផ្លូវ។

សៀវភៅសិក្សាគោលយុទ្ធសាស្ត្រសហគមន៍សាលារៀននេះ បានរៀបចំឡើងជាការឆ្លើយតបជាមួយតម្រូវការដែលអ្នកសិក្សាជានាយក និងគ្រូបង្រៀនក្នុងគម្រោងកែលម្អការអប់រំចំណេះទូទៅដើម្បីធ្វើការស្វ័យសិក្សាលើខ្លឹមសារសំខាន់ៗ នៃយុទ្ធសាស្ត្រសហគមន៍សាលារៀន ដែលការស្វ័យសិក្សានេះបានភ្ជាប់មកជាមួយសំណួរស្វ័យសិក្សា ដែល

បញ្ជាក់ពីកម្រិតយល់ដឹងពីខ្លឹមសារគោលនីមួយៗនៃយុទ្ធសាស្ត្រសហគមន៍សាលារៀន។ តាមរយៈសៀវភៅសិក្សាគោលនេះ អ្នកសិក្សាក្នុងគម្រោងកែលម្អការអប់រំចំណេះទូទៅ (GEIP) និងគ្រឹះស្ថានបណ្ដុះបណ្ដាលឯទៀតអាចយកជាប្រយោជន៍ក្នុងការអនុវត្តកំណែទម្រង់សាលារៀន ដែលយកសហគមន៍ជាធនធានគោល ដើម្បីអភិវឌ្ឍន៍សាលារៀនឱ្យឈានទៅរកសាលារៀនជាប់ស្ដង់ដាសហគមន៍សាលារៀន។

ទន្ទឹមនឹងនេះ វាជាឯកសារដែលឆ្លុះបញ្ចាំងពីមេរៀន បទពិសោធន៍នៃការអនុវត្ត និងផលសម្រេចជាក់ស្ដែង និងជាឯកសាររស់ដែលមានលក្ខណៈបើកទូលាយឱ្យមានការកែលម្អបន្តផ្អែកលើការរៀនពីការអនុវត្ត ដែលនាំមកនូវលទ្ធផលវិជ្ជមាន។ ឯកសារនេះមានខ្លឹមសារ ដែលជាអត្ថប្រយោជន៍សម្រាប់ប្រើប្រាស់ក្នុងពេល ដែលបានអនុវត្តន៍កន្លងមក និងបន្តប្រើប្រាស់ក្នុងពេលបច្ចុប្បន្ន ហើយអាចនឹងប្រើប្រាស់សម្រាប់អនាគត ឬអាចនឹងកែសម្រួលបន្ថែមឱ្យសមស្របតាមកាលៈទេសៈ និងល្បឿននៃការអភិវឌ្ឍក្នុងសង្គមជាតិ។

សាកលវិទ្យាល័យភូមិន្ទភ្នំពេញមានជំនឿយ៉ាងមុតមាំ ក្នុងការរៀបចំក្របខណ្ឌកម្មវិធីលើកកម្ពស់គុណវុឌ្ឍិគ្រូបង្រៀន ក្រោមគម្រោងកែលម្អការអប់រំនៅមធ្យមសិក្សាពិតជាដើរតួនាទីយ៉ាងសំខាន់ និងឆ្លើយតបទៅនឹងចក្ខុវិស័យរបស់រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា និងបេសកកម្មរបស់ក្រសួងអប់រំ យុវជន និងកីឡាក្នុងការសាងធនធានមនុស្សប្រកបដោយគុណភាព សមត្ថភាព និងក្រមសីលធម៌។ យើងនឹងបន្តការខិតខំប្រឹងប្រែងក្នុងការអនុវត្តគម្រោងកែលម្អការអប់រំចំណេះទូទៅ (GEIP) ឱ្យបានកាន់តែប្រសើរជាមួយនឹងសៀវភៅសិក្សាគោលយុទ្ធសាស្ត្រសហគមន៍សាលារៀន និងឧត្តមានុវត្តន៍ផ្សេងៗដែលបានចងក្រង។

ខ្ញុំសូមថ្លែងអំណរគុណ និងសូមកោតសរសើរចំពោះក្រុមការងារដែលបានខិតខំកសាងក្របខណ្ឌកម្មវិធីឱ្យទទួលបានលទ្ធផលល្អ។

ថ្ងៃ ពុធ ១៤ រោច ខែ អាសាឍ ឆ្នាំខាល ចត្វាស័ក ព.ស.២៥៦៦

រាជធានីភ្នំពេញ ថ្ងៃទី២៧ខែ កក្កដា ឆ្នាំ២០២២

សាកលវិទ្យាធិការ

បណ្ឌិត ជេត ជាលី

រចនាសម្ព័ន្ធកម្មវិធីសិក្សា

កម្មវិធីសិក្សាកម្រិតបរិញ្ញាបត្រអប់រំមានចំនួន ៦៣ ក្រេឌីត ដោយបញ្ចូលការសិក្សាលើមុខវិជ្ជាសិក្សា ការចូលរួមវគ្គសិក្ខាសាលាជាបន្តបន្ទាប់ ការអនុវត្តផ្ទាល់ និងការចងក្រងរបាយការណ៍ស្រាវជ្រាវ។ ដោយសារអ្នកសិក្សាក្នុង កម្មវិធីលើកកម្ពស់គុណវុឌ្ឍិគណៈគ្រប់គ្រងសាលារៀន និងគ្រូបង្រៀនបានបំពេញគុណវុឌ្ឍិចំនួន ៦៣ ក្រេឌីត។ (១)ចំណេះដឹងឯកទេសកម្រិតបរិញ្ញាបត្រ (៣៦ ក្រេឌីត) (២)ចំណេះដឹងវិធីសាស្រ្តដឹកនាំ និងការគ្រប់គ្រងតាមសាលារៀន (១២ (+៣) ក្រេឌីត) (៣)ហ្វឹកហាត់កម្មសិក្សា និងការអនុវត្តជាក់ស្តែង (១២ ក្រេឌីត)។

ការចូលរួមសិក្ខាសាលាតម្រូវឱ្យនិស្សិត/អ្នកសិក្សារៀនបន្ថែម និងចែករំលែកបទពិសោធអំពីការអនុវត្តការងារនៅសាលារៀន។ ការអនុវត្តផ្ទាល់ គឺភ្ជាប់និស្សិត/អ្នកសិក្សាទៅនឹងការបំពេញកិច្ចការអនុវត្ត ដើម្បីចងក្រងបទពិសោធនៃការបំពេញការងារផ្អែកលើលទ្ធផល។ របាយការណ៍ស្រាវជ្រាវតម្រូវឱ្យនិស្សិត/អ្នកសិក្សាចងក្រងនូវបទពិសោធដែលអនុវត្តការងារប្រកបដោយផលសម្រេច។

កញ្ចប់សមត្ថភាព	ចំនួនមុខវិជ្ជា	ចំនួនក្រេឌីត
(១)ចំណេះដឹងឯកទេសកម្រិតបរិញ្ញាបត្រ (៦០%)	១២ មុខវិជ្ជា	៣៦
(២)ចំណេះដឹងវិធីសាស្រ្តដឹកនាំ និងការគ្រប់គ្រងតាមសាលារៀន (២០%)	៤(+១) មុខវិជ្ជា	១២ (+៣)
(៣)ហ្វឹកហាត់កម្មសិក្សានិងការអនុវត្តជាក់ស្តែង (២០%)	៣ មុខវិជ្ជា	១២
សរុប	២០	៦៣

ក្របខណ្ឌកម្មវិធីសិក្សាបរិញ្ញាបត្រអប់រំ

មុខវិជ្ជាសិក្សាសម្រាប់កម្រិតបរិញ្ញាបត្រអប់រំនេះនឹងជួយឱ្យនិស្សិត/អ្នកសិក្សាបំពេញកញ្ចប់សមត្ថភាពដូចខាងក្រោមដើម្បីឆ្លើយតបនឹងលទ្ធផលសិក្សាកម្មវិធីអប់រំហើយឱ្យនិស្សិត/អ្នកសិក្សាមានសមត្ថភាពសម្រាប់បំពេញការងារប្រកបដោយវិជ្ជាជីវៈ។

កញ្ចប់សមត្ថភាព	មុខវិជ្ជាសិក្សា	ចំនួនក្រេឌីត
(១)ចំណេះដឹងឯកទេស កម្រិតបរិញ្ញាបត្រ ៣៦ ក្រេឌីត(៦០%)	ចិត្តវិទ្យាអប់រំ	៣
	មូលដ្ឋានគ្រឹះអប់រំ	៣
	ការប្រើប្រាស់កុំព្យូទ័រ និងបច្ចេកវិទ្យាឌីជីថលសម្រាប់ការអប់រំ	៣
	ភាសាអង់គ្លេសសម្រាប់ការអប់រំ	៣
	មូលដ្ឋានគ្រឹះនៃវង្វាយតម្លៃអប់រំ	៣
	មូលដ្ឋានគ្រឹះការស្រាវជ្រាវប្រតិបត្តិ	៣
	វិធីសាស្រ្តស្រាវជ្រាវ	៣
	ការគ្រប់គ្រងការរៀន និងបង្រៀន	៣

	ភាពជាអ្នកដឹកនាំក្នុងការគ្រប់គ្រងសាលារៀននិងរដ្ឋបាលសាលារៀន	៣
	ការសិក្សាពហុវិន័យនៅមធ្យមសិក្សា	៣
	ការអប់រំអំពីបម្រែបម្រួលអាកាសធាតុនៅមធ្យមសិក្សា	៣
	បញ្ញាតិ និងគោលការណ៍ការអនុវត្តការគ្រប់គ្រងតាមសាលារៀន	៣
(២)ចំណេះដឹងវិធីសាស្ត្រដឹកនាំ និងការគ្រប់គ្រងតាមសាលារៀន ១២ (+៣) ក្រេឌីត (២០%)	ការគ្រប់គ្រង និងការវិភាគទិន្នន័យអប់រំ	៣
	ការគ្រប់គ្រងហិរញ្ញវត្ថុសម្រាប់ការអប់រំ	៣
	ការគ្រប់គ្រង និងការអភិវឌ្ឍសមត្ថភាពបុគ្គលិកអប់រំ	៣
	ដំណើរការ ការគ្រប់គ្រងសាលារៀននៅមធ្យមសិក្សា	៣
	ការអនុវត្តយុទ្ធសាស្ត្រសហគមន៍សាលារៀនសម្រាប់មធ្យមសិក្សា	៣
(៣)ហ្វឹកហាត់កម្មសិក្សា និងការអនុវត្តជាក់ស្តែង ១២ ក្រេឌីត (២០%)	ការពិនិត្យតាមដាន និងការវាយតម្លៃគ្រឹះស្ថានសិក្សា	៣
	ការធ្វើអធិការផ្ទៃក្នុងតាមសាលារៀន	៣
	ការសរសេររបាយការណ៍ស្រាវជ្រាវ	៦
សរុប		៦៣

លំហូរបង្រៀន និងរៀន

លំហូរបង្រៀននិងរៀន ១មេរៀន ឬកិច្ចការមួយ រួមជាមួយបំណិនមួយ និងចរិយាមួយ

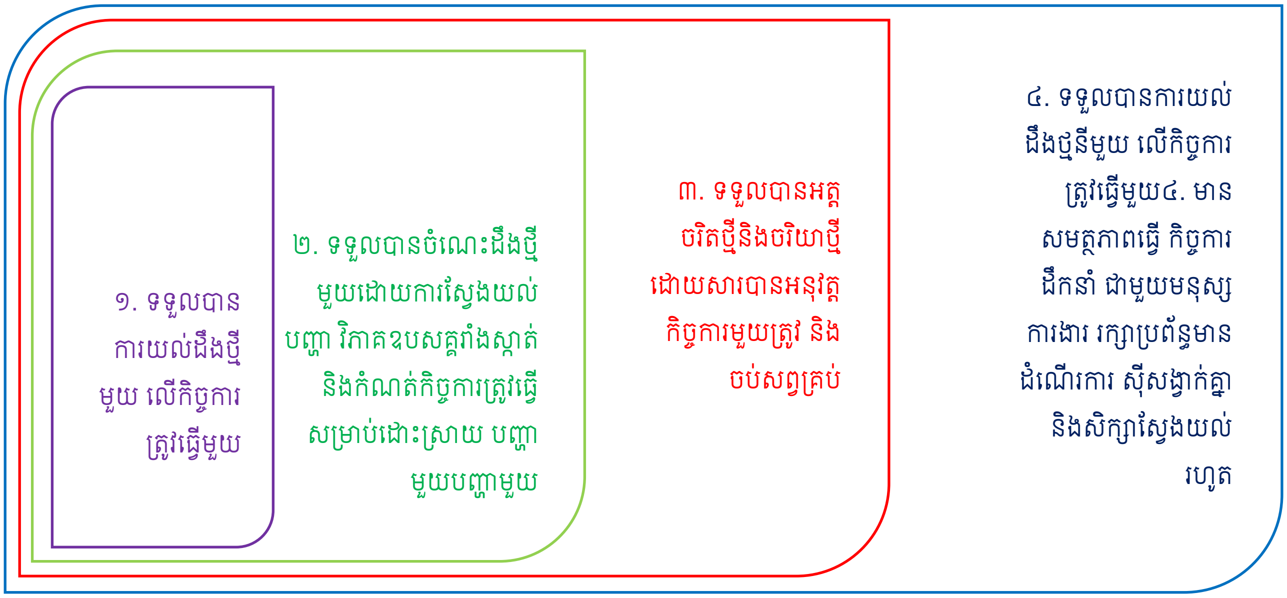

ស្តង់ដាស្តង់ដាគណៈគ្រប់គ្រងសាលារៀននៃយុទ្ធសាស្ត្រសហគមន៍សាលារៀន

ស្តង់ដាទី១ និង ៤ សាលារៀនដំណើរការសម្រាប់ផលសម្រេចការអប់រំនិងការសិក្សារបស់សិស្ស និងដំណើរការរដ្ឋបាល និងប្រតិបត្តិការសហគមន៍សាលារៀន។ក្នុងការបណ្តុះបណ្តាលលើកកម្ពស់គុណវុឌ្ឍិគណៈគ្រប់គ្រងសាលារៀន គណៈគ្រប់គ្រងសាលារៀនទាំងអស់ត្រូវបានណែនាំឱ្យអនុវត្តកិច្ចការដូចតទៅ៖

១	កែលម្អការសិក្សារៀនសូត្ររបស់សិស្សពីថ្នាក់ទី៧ ដល់ទី១២ នាំឱ្យសិស្សអាចទទួលបានកម្រិតល្អ និងល្អប្រសើរលើមុខវិជ្ជាគោល។
២	ផ្តោតការសិក្សារបស់សិស្សលើមុខវិជ្ជាភាសាខ្មែរ និងគណិតវិទ្យាជាអទិភាព ពិសេសនៅមត្តេយ្យសិក្សា បឋមសិក្សា និងមធ្យមសិក្សា។
៣	អនុវត្តអនុសាសន៍របាយការណ៍ការគ្រប់គ្រងហិរញ្ញវត្ថុ និងសវនកម្ម។
៤	ធ្វើឱ្យការសិក្សាមានភាពបន្សុីគ្នារវាងសាលាមត្តេយ្យសិក្សា បឋមសិក្សា និងមធ្យមសិក្សាដើម្បីឈានឆ្ពោះទៅឧត្តមសិក្សា។
៥	បង្កើនប្រសិទ្ធផល និងកំណត់មុខសញ្ញាប្រើប្រាស់ធនធាន ដោយផ្តោតលើអទិភាពរបស់សាលារៀន ដែលមានមូលដ្ឋានលើយុទ្ធសាស្ត្រ វប្បធម៌ និងគុណតម្លៃ។

ការវាយតម្លៃលើការសិក្សា

ការវាយតម្លៃលើការសិក្សារបស់និស្សិត/អ្នកសិក្សាគឺផ្តោតលើលទ្ធផលសិក្សាជាគោល។ ការវាយតម្លៃលើការសិក្សាមានបីដំណាក់កាលធំៗ គឺ (១) ការវាយតម្លៃលើការសិក្សាមុខវិជ្ជា (២) ការវាយតម្លៃលើការសរសេររបាយការណ៍ស្រាវជ្រាវ និង (៣) ការវាយតម្លៃសរុបដោយពិនិត្យលើការបំពេញគ្រប់លក្ខខណ្ឌសម្រាប់បញ្ចប់ការសិក្សា។

គោលការណ៍វាយតម្លៃ

គោលការណ៍រួមសម្រាប់ការវាយតម្លៃលើការសិក្សារបស់និស្សិត/អ្នកសិក្សាមានដូចតទៅ៖

១) និស្សិត/អ្នកសិក្សាតម្រូវឱ្យមានវត្តមានក្នុងការសិក្សាតាមមុខវិជ្ជានីមួយៗ មិនតិចជាង៧០%។ ក្នុងករណីអ្នកសិក្សាមានវត្តមានតិចជាង៧០% នឹងមិនត្រូវបានអនុញ្ញាតឱ្យប្រឡងបញ្ចប់មុខវិជ្ជានោះទេ។

២) ក្នុងករណីដែលនិស្សិត/អ្នកសិក្សាធ្លាក់មុខវិជ្ជាណាមួយក្នុងឆមាស នឹងមិនអនុញ្ញាតឱ្យបន្តការសិក្សាទៅឆ្នាំបន្ទាប់ និងប្រឡងបញ្ចប់ឡើយ។

៣) និស្សិត/អ្នកសិក្សាទាំងអស់ត្រូវធ្វើកិច្ចការស្រាវជ្រាវសំខាន់ៗតាមមុខវិជ្ជានីមួយៗ និងប្រគល់ជូនគ្រូឧទ្ទេសតាមមុខវិជ្ជាដែលបានកំណត់។

៤) និស្សិត/អ្នកសិក្សាត្រូវប្រឡងបញ្ចប់ការសិក្សាដែលធ្វើឡើងបន្ទាប់ពីចប់ឆមាសនីមួយៗ តាមការកំណត់ក្នុងកម្មវិធីសិក្សា។

៥) និស្សិត/អ្នកសិក្សាត្រូវចងក្រងឯកសារវឌ្ឍនភាពនៃកិច្ចការស្នូលរួមមានការហាត់ការ និងកម្មសិក្សាដែលផ្ដោតលើ (ក) សកម្មភាពប្រតិបត្តិ (ខ) លទ្ធផលដែលសម្រេចបាន និង (គ) ការឆ្លុះបញ្ចាំង និងមេរៀនបទពិសោធន៍។

៦) និស្សិត/អ្នកសិក្សាត្រូវតែជាប់មធ្យមភាគនៃការសិក្សាមុខវិជ្ជានិងការធ្វើកម្មសិក្សា ដើម្បីទទួលការអនុញ្ញាតឱ្យការពាររបាយការណ៍ស្រាវជ្រាវ។

ការផ្ដល់ពិន្ទុ និងប្រព័ន្ធចំណាត់ថ្នាក់

និស្សិត/អ្នកសិក្សាអាចទទួលពិន្ទុចាប់ពី 00 ដល់ 100 ទៅតាមការវាយតម្លៃផ្អែកលើលក្ខណៈវិនិច្ឆ័យដែលបានកំណត់ក្នុងការសិក្សាមុខវិជ្ជា ការបំពេញកម្មសិក្សា និងការសរសេរនិងការការពាររបាយការណ៍។ ពិន្ទុដែលជាប់ត្រូវចាប់ផ្ដើមពីមធ្យមភាគពិន្ទុ 50% ឬពិន្ទុនិទ្ទេស 2.00 ឡើងទៅ។

ពិន្ទុគឺកំណត់ពី 00.00 ដល់ 100 (មធ្យមភាគនៃពិន្ទុនិទ្ទេសសរុប ឬ Grade Point Average – GPA)។ រូបមន្តគណនារកមធ្យមភាគនៃពិន្ទុនិទ្ទេសសរុប (GPA) គឺមធ្យមភាគនៃពិន្ទុនិទ្ទេសសរុប (GPA) ស្មើផលបូកសរុបរវាងផលគុណនៃពិន្ទុនិទ្ទេស (Grade Point – P) និងតម្លៃក្រេឌីតដែលត្រូវយកនៃមុខវិជ្ជានីមួយៗ (Attempted Credit Value – C) ចែកនឹងផលបូកសរុបនៃតម្លៃក្រេឌីតដែលត្រូវយកគ្រប់មុខវិជ្ជា។

ប្រព័ន្ធចំណាត់ថ្នាក់កម្មវិធី គឺផ្អែកទៅលើតម្លៃនៃពិន្ទុអតិបរមា 100% និង 50% នៃពិន្ទុអប្បបរមា។ ប្រព័ន្ធដាក់ពិន្ទុនេះ ត្រូវបានបកប្រែទៅជា "ពិន្ទុជានិទ្ទេស" និង "ពិន្ទុជាតម្លៃលេខ" ដូចដែលពិពណ៌នាដូចខាងក្រោម៖

ពិន្ទុជាភាគរយ%	និទ្ទេស	ពិន្ទុនិទ្ទេស	មូលវិចារណ៍
85%-100%	A	4.00	ល្អប្រសើរ
80%-84%	B+	3.50	ល្អណាស់
70%-79%	B	3.00	ល្អ
65%-69%	C+	2.50	ល្អបង្គួរ
50%-64%	C	2.00	មធ្យម
<49%	F	1.50	ធ្លាក់

គោលការណ៍ប្រតិបត្តិ

ដើម្បីធានានូវការផ្ដល់សេវាអប់រំប្រកបដោយគុណភាព និងភាពស័ក្ដិសិទ្ធ មហាវិទ្យាល័យអប់រំនៃសាកលវិទ្យាល័យភូមិន្ទភ្នំពេញអនុវត្តតាមគោលការណ៍ បទបញ្ញត្តិ និងបទដ្ឋានគតិយុត្តិរបស់សាកលវិទ្យាល័យភូមិន្ទភ្នំពេញ និងក្រសួងអប់រំ យុវជន និងកីឡា ព្រមទាំងគោលការណ៍ច្បាប់នៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា។

ជាមួយគ្នានេះដែរ និស្សិត/អ្នកសិក្សាម្នាក់ៗ ត្រូវគោរពតាមបទបញ្ជាផ្ទៃក្នុងរបស់សាកលវិទ្យាល័យភូមិន្ទភ្នំពេញ និងឈរលើស្មារតីស្មោះត្រង់ ទទួលខុសត្រូវខ្ពស់ និងភាពម្ចាស់ការ និងគោលការណ៍សុចរិតភាពនៃការសិក្សា។ សម្រាប់គោលការណ៍សុចរិតភាពនៃការសិក្សា និស្សិត/អ្នកសិក្សាម្នាក់ៗ ត្រូវបានវាយតម្លៃលើចំណុចសំខាន់ៗដូចខាងក្រោមៈ

ការវាយតម្លៃលើវិន័យ សីលធម៌ ឥរិយាបថ និងអាកប្បកិរិយា

ការវាយតម្លៃលើវិន័យ សីលធម៌ ឥរិយាបថ និងអាកប្បកិរិយារបស់និស្សិត/អ្នកសិក្សាម្នាក់ៗ ត្រូវបានប្រមូលផ្តុំលើការគោរពវិន័យចាត់តាំង ការមករៀនទៀងទាត់ ការយកចិត្តទុកដាក់ក្នុងការសិក្សា ការខិតខំស្រាវជ្រាវ ការអនុវត្ត ភារកិច្ច និងស្មារតីសាមគ្គីភាពនៅក្នុងថ្នាក់ ក្នុងសាលារៀន និងក្រៅសាលារៀន។ ការវាយតម្លៃលើវិន័យ សីលធម៌ ឥរិយាបថ និងអាកប្បកិរិយារបស់និស្សិតម្នាក់ៗ ត្រូវបានធ្វើឡើងតាមរយៈយោបល់ឯកភាពពីមតិភាគច្រើនដាច់ខាតរបស់ក្រុមប្រឹក្សាវិន័យ ដោយផ្អែកលើលក្ខណសម្បត្តិជាក់ស្តែងរបស់និស្សិត/អ្នកសិក្សាម្នាក់ៗ និងបទបញ្ជាផ្ទៃក្នុងរបស់សាកលវិទ្យាល័យភូមិន្ទភ្នំពេញ។

ការក្លែងបន្លំឯកសារ

និស្សិត/អ្នកសិក្សាដែលក្លែងបន្លំឯកសារ នឹងត្រូវលុបឈ្មោះចេញពីបញ្ជីនិស្សិតដោយស្វ័យប្រវត្តិ ព្រមទាំងទទួលទោសតាមច្បាប់ជាធរមាន។ និស្សិតត្រូវចាំថា ការលួចចម្លងស្នាដៃ ការលួចកម្មសិទ្ធិបញ្ញា និងគំនិតរបស់អ្នកដទៃគឺជាបទល្មើសសិក្សាធ្ងន់ធ្ងរដែលអាចឈានដល់ការបញ្ឈប់និស្សិតដែលប្រព្រឹត្តបទល្មើសពីកម្មវិធី។ និស្សិត/អ្នកសិក្សានឹងត្រូវធ្លាក់ជាស្ថាពរ បើនិស្សិត/អ្នកសិក្សារូបណាចម្លងដោយផ្ទាល់ពីនិស្សិតដទៃទៀត ឬប្រភពផ្សេងៗ ឬការប្រើសម្ភារៈ ឬឯកសារផ្សេងទៀត ដែលមិនត្រូវបានអនុញ្ញាតក្នុងការប្រឡង។

របាយការណ៍/កិច្ចការស្រាវជ្រាវ

និស្សិត/អ្នកសិក្សាត្រូវបង្ហាញនូវសុចរិតភាពនៃការស្រាវជ្រាវរបស់ខ្លួនឱ្យបានខ្ជាប់ខ្ជួនចាប់តាំងពីពេលចូលរៀនរហូតដល់ចុងបញ្ចប់នៃវគ្គបណ្តុះបណ្តាល។ រាល់សំណេរការងារសិក្សាទាំងអស់ មិនត្រូវដកស្រង់គំនិត សរសេរ ឬចម្លងស្នាដៃផ្សេងៗរបស់អ្នកដទៃមកធ្វើជាគំនិតជាស្នាដៃ ឬជាកម្មសិទ្ធិរបស់ខ្លួនដោយគ្មានការបញ្ជាក់ពីប្រភពច្បាស់លាស់នៃឯកសារយោង ឯកសារពិគ្រោះ ឬការអនុញ្ញាតពីម្ចាស់ប្រភព។

ក្នុងករណីរកឃើញមានការលួចចម្លងស្នាដៃអ្នកដទៃ និស្សិត/អ្នកសិក្សានឹងត្រូវប្រឈមមុខចំពោះក្រុមប្រឹក្សា បច្ចេកទេស និងក្រុមប្រឹក្សាវិន័យរបស់មហាវិទ្យាល័យអប់រំ ឬសាកលវិទ្យាល័យភូមិន្ទភ្នំពេញ ដោយត្រូវទទួលពិន័យឱ្យរៀនត្រួតថ្នាក់ ឬអាចត្រូវបញ្ឈប់ពីកម្មវិធីដោយគ្មានសំណងប្រាក់សិក្សាដែលបានបង់រួចហើយទេ និងមិនមានការចេញលិខិតស្នាមបញ្ជាក់ការសិក្សាអ្វីដែរ។

សំគាល់៖ កម្មវិធីបណ្តុះបណ្តាលសូមរក្សាសិទ្ធិក្នុងការកែប្រែការអនុវត្តជាក់ស្តែងដើម្បីឆ្លើយតបវឌ្ឍនភាពការរៀននិងបង្រៀន សមត្ថភាពរៀន និងអនុវត្តជាក់ស្តែង ស្ថានភាពរៀននិងបង្រៀនជាក់ស្តែង ដើម្បីសម្រេចបានលទ្ធផលសិក្សាល្អបំផុត និងសម្រេចស្តង់ដាសហគមន៍សាលារៀននៃគម្រោង GEIP។

សេចក្តីផ្តើមការអប់រំការប្រែប្រួលអាកាសធាតុនៅមធ្យមសិក្សា

មហាវិទ្យាល័យអប់រំ

អំពីខ្ញុំ

បទពិសោធការងារ

- គ្រូបង្រៀនថ្នាក់បរិញ្ញាបត្រជាន់ខ្ពស់ មហាវិទ្យាល័យអប់រំ សភភព
- អ្នកសម្របសម្រួលកម្មវិធីលើកម្ពស់គុណវុឌ្ឍិគណៈគ្រប់គ្រងសាលារៀននិងគ្រូបង្រៀនអនុវិស័យទាំងបី
- អ្នកសម្របសម្រួលនិងស្រាវជ្រាវក្នុងគម្រោង ឌីវីអីអន្តរជាតិ ប្រចាំនៅប្រទេសកម្ពុជា SEAMEO និង JICA

បទពិសោធការសិក្សា

- កំពុងសិក្សាថ្នាក់បណ្ឌិតអប់រំ មហាវិទ្យាល័យអប់រំ សភភព
- បញ្ចប់ថ្នាក់បរិញ្ញាបត្រជាន់ខ្ពស់អប់រំ សាកលវិទ្យាល័យជុឡាឡុងកន ប្រទេសថៃ
- បញ្ចប់ថ្នាក់បរិញ្ញាបត្រអប់រំជំនាញការបង្រៀនភាសាអង់គ្លេស វិទ្យាស្ថានភាសាបរទេស សភភព
- បញ្ចប់ថ្នាក់បរិញ្ញាបត្រអប់រំជំនាញសេដ្ឋកិច្ចអន្តរជាតិ វិទ្យាស្ថានភាសាបរទេស សភភព
- ធ្លាប់បានឆ្លងកាត់ការផ្លាស់ប្តូរការសិក្សាតាមបណ្តាប្រទេសជា៖ សង្ហបុរី ម៉ាឡេស៊ី ឥណ្ឌូនេស៊ី

វៀតណាម ថៃ ឡាវ ហុងកុង ជប៉ុន និងកូរ៉េខាងត្បូង។

សូមលោកគ្រូ អ្នកគ្រូធ្វើការណែនាំខ្លួន

សូមសេរសេរតាមរយៈតំណនេះ៖
https://forms.gle/RU81ZuA9j2d52Bxr7

តើអ្វីទៅការអប់រំការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ?

Climate Change Education

ការអប់រំការប្រែប្រួលអាកាសធាតុជួយមនុស្សឱ្យយល់ និងដោះស្រាយផលប៉ះពាល់នៃវិបត្តិអាកាសធាតុ និងផ្តល់អំណាចឱ្យពួកគេជាមួយនឹងចំណេះដឹង ជំនាញ តម្លៃ និងអាកប្បកិរិយាដែលត្រូវការដើម្បីដើរតួជាភ្នាក់ងារនៃការផ្លាស់ប្តូរ។

តើអ្វីទៅជាការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ

- សូមមើលវីដេអូនេះតាមរយៈតំណនេះ៖ https://youtu.be/bV-fFs_RK9c?si=D56hKq0LOKx8fjUO

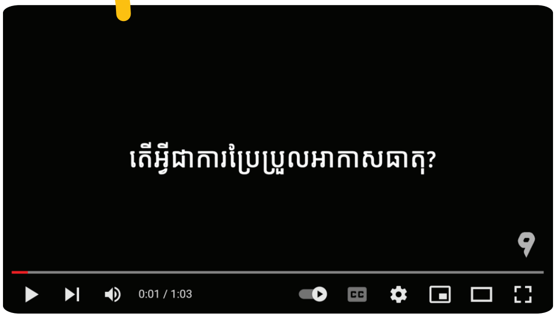

តើហេតុអ្វីភពផែនដីឡើងកម្តៅ?

- តាមរយៈអ្នកវិទ្យាសាស្ត្របានបង្ហាញមនុស្សជាកត្តាចម្បងធ្វើផែនដីឡើងកម្តៅតាមរយៈសកម្មភាពមួយចំនួនដូចជា៖
- ការកាប់បំផ្លាញព្រៃឈើ
- រោងចក្រផលិតសម្ភារៈ
- ការប្រើប្រាស់ឥន្ទនៈផូស៊ីល

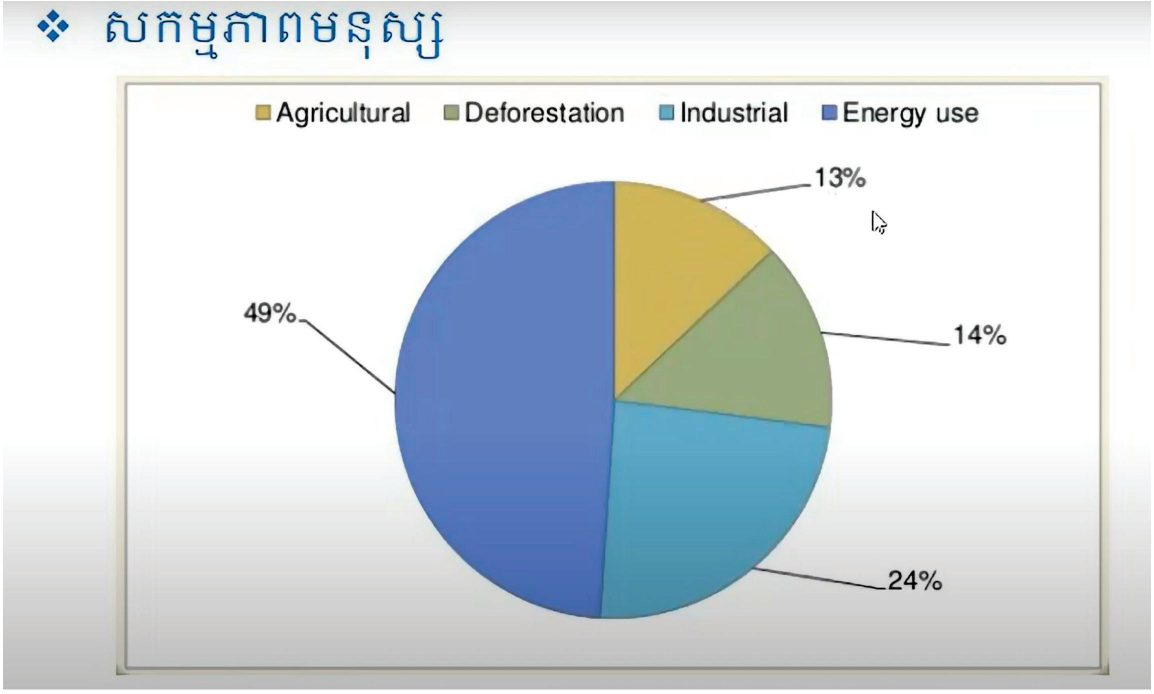

តើការប្រែប្រួលអាកាសធាតុមានឥទ្ធិពលយ៉ាងណាមកលើយើង?

- ភពផែនដីចាប់កើនកម្ដៅ
- គ្រោះធម្មជាតិកាន់តែច្រើន
  - រាំងស្ងួត
  - ទឹកជំនន់
  - ខ្យល់ព្យុះ។ល។

តើយើងត្រូវធ្វើយ៉ាងណាដើម្បីដោះស្រាយបញ្ហាការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ?

- គិតរបៀបបន្សុំពីការប្រែប្រួលនេះ
- ដាំដើមឈើ
- ការពារព្រៃឈើ
- មានផែនការសាងសង់ការពារបរិស្ថាន
- ជ្រើសរើសពូជដំណាំដែលអាចផ្សាំជាមួយការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ

ភាពខុសគ្នាការអប់រំ និងការរៀន?

- ការអប់រំ (Education)
  - ការកែប្រែ/ការផ្លាស់ប្តូរ (ពលរដ្ឋល្អ) ពលរដ្ឋសកល (Global Citizen)
  - ឥរិយាបថ និងចំណេះដឹង
  - ប្រព័ន្ធ/ផ្លូវការ
  - ផ្តល់សេវា (សាលារៀន សាកលវិទ្យាល័យ វិទ្យាស្ថាន...)
  - បំណិន ចំណេះដឹង ឥរិយាបថ
  - មានអាយុជាក់លាក់
- ការរៀន (Learning)
  - រៀនឱ្យចេះ
  - មិនផ្លូវការ/មិនរចនាសម្ព័ន្ធ
  - អ្នកទទួលសេវា (ខ្លួនឯង)
  - មិនកំណត់អាយុ

សូមមើលវីដេអូនេះបន្ថែម

https://youtu.be/v9aWEc9eWeg?si=nluJ8Ac9WX_U3PXn

បញ្ញត្តិនៃការអប់រំការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ សម្រាប់ការអភិវឌ្ឍប្រកបដោយចីរភាព

នាក់ ពិសិដ្ឋ

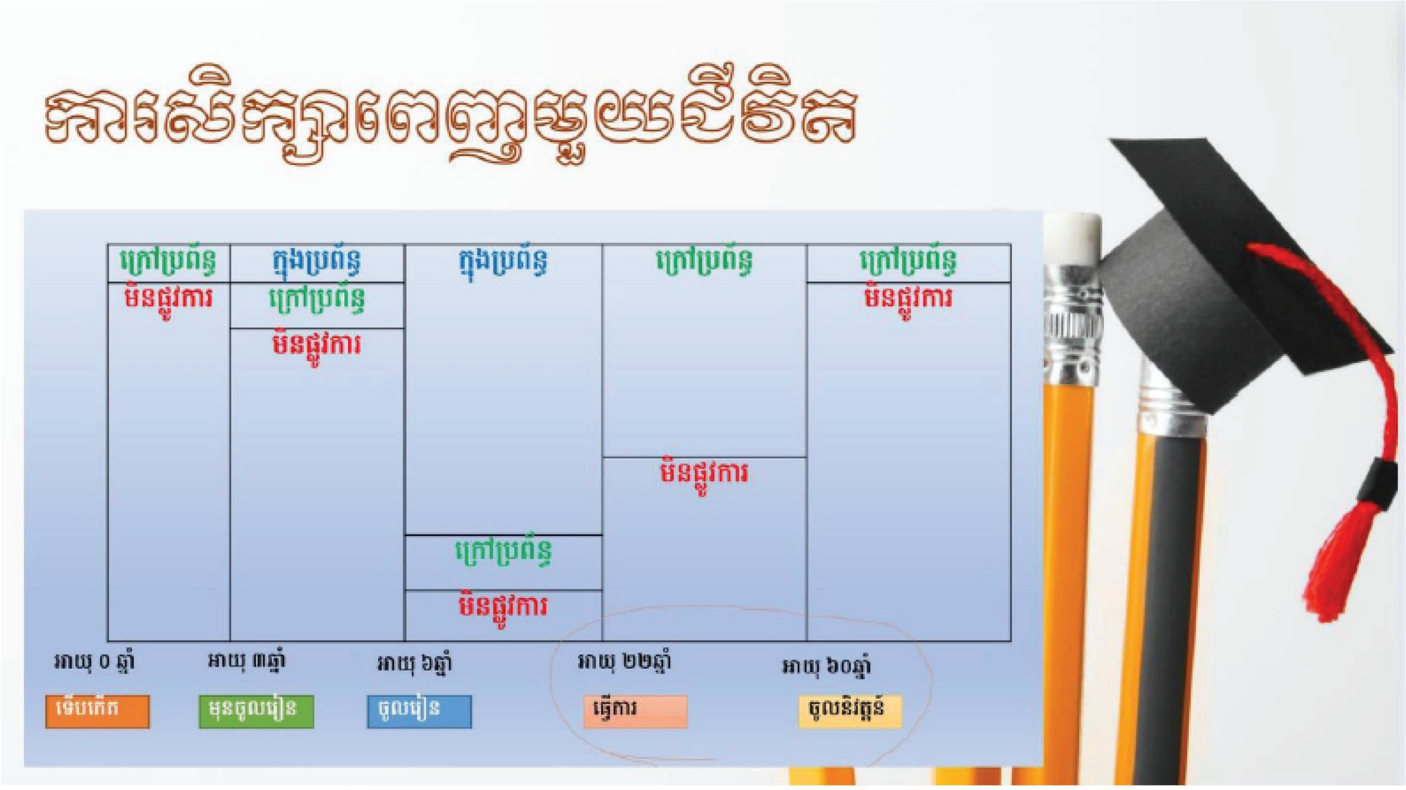

- អប់រំក្នុងប្រព័ន្ធ (Formal Education)៖ រៀនក្នុងសាលារៀន (មត្តេយ្យសិក្សា ដល់ឧត្តមសិក្សា)
- អប់រំក្រៅប្រព័ន្ធ (Non-Formal Education)៖ រៀនបែបសហគមន៍ កន្លែងការងារ (មជ្ឈមណ្ឌលសិក្សាសហគមន៍)
- អប់រំមិនផ្លូវការ (Informal Education)៖ រៀនពីគ្រួសារ បងប្អូន មិត្ត...
- អប់រំពេញមួយជីវិត

Sustainable Development Goals (SDGs)

- Equity
- Inclusive education

គោលដៅអភិវឌ្ឍន៍ប្រកបដោយចីរភាព

សូមមើលវីដេអូតាមរយៈតំណនេះ៖

https://youtu.be/6Is8GKSHOpo?si=QprcCXFmmbOM5jJC

ការអប់រំដែលមានចីរភាព

ការអប់រំដែលមានចីរភាព ឬការអប់រំប្រកបដោយចីរភាព និង ការអប់រំសម្រាប់ការអភិវឌ្ឍប្រកបដោយចីរភាពគឺជាពាក្យតែមួយដែលត្រូវបានគេប្រើផ្លាស់ប្តូរគ្នាទៅវិញទៅមកដើម្បីព័ណ៌នាការអនុវត្តការបង្រៀនឱ្យមាននិរន្តភាព។

ពាក្យនេះត្រូវបានគេប្រើប្រាស់ជាអន្តរជាតិដោយរបៀបវារៈអង្គការសហប្រជាជាតិលើកទី២១ដែលកំណត់យកការអប់រំថាជាឧបករណ៏ដ៏សំខាន់មួយសម្រាប់ធ្វើឱ្យសម្រេចបាននូវគោលដៅអភិវឌ្ឍន៏ប្រកបដោយនិរន្តភាពតាមរយៈដាក់បញ្ចូលពីសកម្មភាពនានាក្នុងការអប់រំ។

ការអប់រំ គឺជាឧបករណ៍មូលដ្ឋានសម្រាប់ជំរុញសកម្មភាពឈានមុខលើការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ ប៉ុន្តែវាមិនទាន់ទាញយកសក្តានុពលបានគ្រប់គ្រាន់នៅឡើយ។

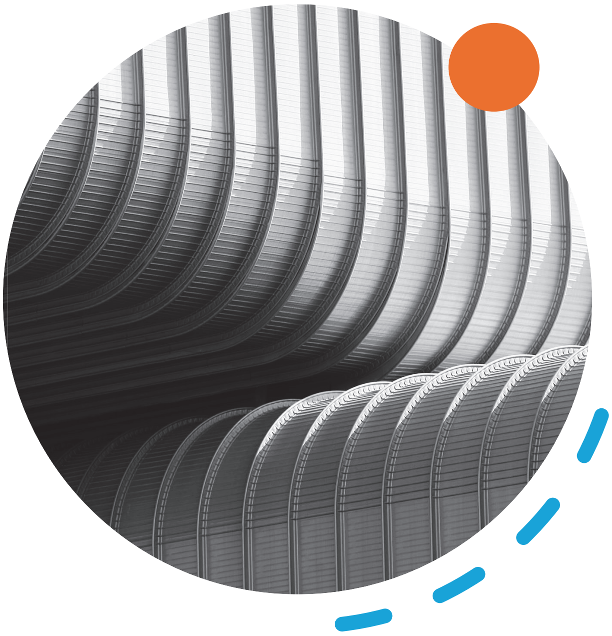

ការស្រាវជ្រាវបានបង្ហាញថា ប្រសិនបើសិស្សវិទ្យាល័យត្រឹមតែ ១៦% នៅក្នុងប្រទេសដែលមានប្រាក់ចំណូលខ្ពស់ និងមធ្យមទទួលការអប់រំពីការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ នោះយើងអាចឃើញការថយចុះយ៉ាងខ្លាំង នៃកាបូនឌីអុកស៊ីតនៅឆ្នាំ២០៥០។

បណ្តាប្រទេសដែលចាត់វិធានការអាកាសធាតុខ្លាំង នៅចន្លោះឆ្នាំ២០១៨ និង២០៣០ ដែលអាចនាំឱ្យនៅឆ្នាំ២០៣០ បង្កើតការងារថ្មីជាង ៦៥លានដែលជាការងារមានកាបូនទាប និងផ្តល់យ៉ាងហោចណាស់ ២៦ពាន់ពាន់លានដុល្លារនៅក្នុងអត្ថប្រយោជន៍សេដ្ឋកិច្ចពិភពលោក, នេះបើយោងតាមគណៈកម្មការសកលស្តីពីសេដ្ឋកិច្ច និងអាកាសធាតុ។

គោលដៅអភិវឌ្ឍន៍ប្រកបដោយចីរភាពនៅប្រទេសកម្ពុជា

គោលដៅអភិវឌ្ឍន៍ប្រកបដោយចីរភាពគឺជាការអំពាវនាវឱ្យធ្វើសកម្មភាពជាសាកលដើម្បីបញ្ចប់ភាពក្រីក្រ ការពារបរិស្ថាន និងអាកាសធាតុរបស់ផែនដី ហើយធានាថាមនុស្សនៅគ្រប់ទីកន្លែងអាចទទួលបានសន្តិភាព និងវិបុលភាព។

វិធី ៤យ៉ាងដែលការអប់រំអាចប្រើប្រាស់ដើម្បីដោះស្រាយការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ

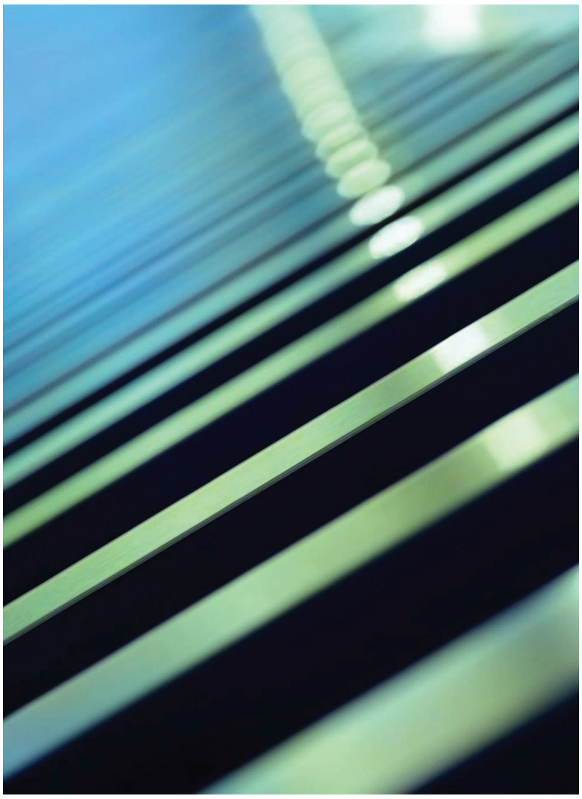

រំលឹកមេរៀន

- កត្តាធ្វើឱ្យអាកាសធាតុប្រែប្រួល (ប្រេងឥន្ធន ផ្លាស្ទីក ឧស្ម័នផ្ទះកញ្ចក់ ការកាប់បំផ្លាញព្រៃឈើ ...)
- Sustainable Development Goals (2015) SDGs (គោលដៅការអភិវឌ្ឍប្រកបដោយចីរភាព៖ ១៧គោលដៅ) គោលដៅទី៤ ផ្តោលលើការអប់រំ៖ ធានាការអប់រំប្រកបដោយសមធម៌ (Equity) បរិយាបន្ន (Inclusive) និងលើកកម្ពស់ក្នុងការសិក្សាពេញមួយជីវិត (Lifelong Learning) សម្រាប់អ្នកទាំងអស់គ្នា។ សមធម៌ (Equity) និងភាពស្មើគ្នា (Equality)
- ការអប់រំក្រៅប្រព័ន្ធ ក្នុងប្រព័ន្ធ និងមិនផ្លូវការ
- ការអប់រំប្រកបដោយបរិយាបន្ន
- ការអប់រំជាភ្នាក់ងារផ្លាស់ប្តូរក្នុងការប្រែប្រួលអាធាតុ
- ប្រសិទ្ធភាព (Effectiveness)
- សក្តិសិទ្ធភាព/ប្រសិទ្ធផល (Efficiency)
- Economic
- ប្រសិទ្ធផល

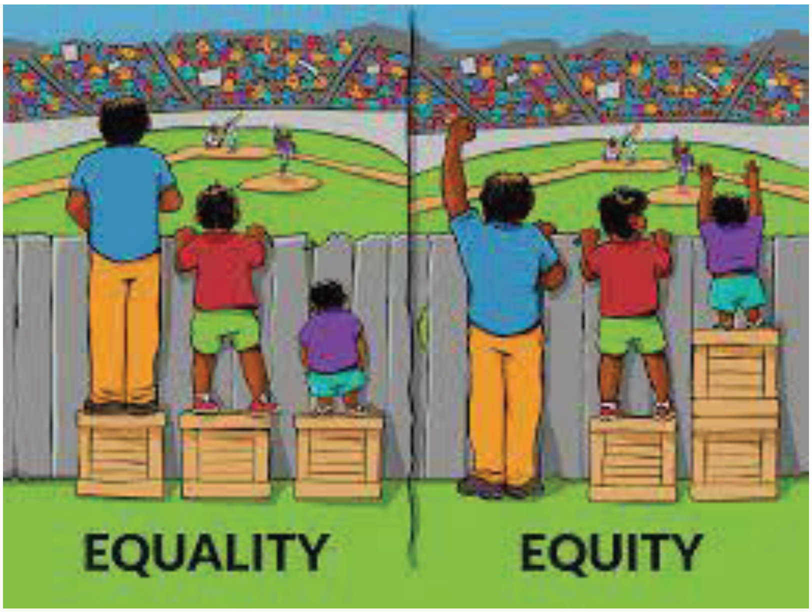

ទី១. ធានាឱ្យបាននូវគោលនយោបាយពង្រឹងគ្នាទៅវិញទៅមកសម្រាប់ការអប់រំ និងការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ

- នៅក្នុងការស្ទង់មតិសកលដោយអង្គការយូណេស្កូក្នុងឆ្នាំ២០២០ អ្នកឆ្លើយសំណួរជិត ២ភាគ៣ បានចាត់ទុកការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ និងការបាត់បង់ជីវៈចម្រុះថាជាបញ្ហាប្រឈមលេខមួយ ហើយការអប់រំជាគន្លឹះក្នុងការដោះស្រាយបញ្ហា។
- របាយការណ៍បង្ហាញថា ជាងពាក់កណ្តាលនៃគោលនយោបាយអប់រំ និងកម្មវិធីសិក្សាដែលបានសិក្សាមិនបាននិយាយអំពីការប្រែប្រួលអាកាសធាតុនៅក្នុងការអប់រំបឋមសិក្សា និងមធ្យមសិក្សានោះទេ។
- ជាមួយគ្នានេះ ការអប់រំសម្រាប់បម្រែបម្រួលអាកាសធាតុចាំបាច់ត្រូវបញ្ចូលក្នុងការអប់រំគ្រប់កម្រិត និងនៅក្នុងស្ថាប័នផ្លូវការ សហគមន៍ និងកន្លែងធ្វើការ។
- សាលារៀនអាចដើរតួនាទីយ៉ាងសំខាន់ក្នុងការបង្កើនការយល់ដឹងរបស់សហគមន៍មូលដ្ឋានអំពីបញ្ហាហានិភ័យអាកាសធាតុ និងគ្រោះមហន្តរាយ និងលើកកម្ពស់សកម្មភាពក្នុងតំបន់ដើម្បីកសាងភាពធន់ (Resilience)។

ទី២. កសាងជំនាញបៃតងក្នុងកម្លាំងពលកម្ម

ការបណ្តុះបណ្តាល និងការអភិវឌ្ឍន៍ជំនាញ គឺមានសារៈសំខាន់សម្រាប់ការផ្លាស់ប្តូរដ៏ត្រឹមត្រូវនិងបៃតង និងការកសាងសេដ្ឋកិច្ចដែលធន់ ជាពិសេសឥឡូវនេះជាមួយនឹងសេដ្ឋកិច្ចក្រោយកូវីដ-១៩ បានលើកកម្ពស់ការងើបឡើងវិញនៃពណ៌បៃតង។

ការអប់រំថ្នាក់ឧត្តមសិក្សា និងការស្រាវជ្រាវ ដើរតួនាទីយ៉ាងសំខាន់ក្នុងការកសាងធនធានមនុស្សដែលមានសណ្តាប់ធ្នាប់ខ្ពស់សម្រាប់ភាពធន់ និងសកម្មភាពអាកាសធាតុ។

កិច្ចព្រមព្រៀងបៃតងអ៊ឺរ៉ុប និងកិច្ចព្រមព្រៀងបៃតងរបស់សាធារណរដ្ឋកូរ៉េ គឺជាឧទាហរណ៍ដែលទាមទារធនធានមនុស្សយ៉ាងទូលំទូលាយ។

ទី៣. ពង្រីកការវិនិយោគនៅចំនុចប្រសព្វនៃនិរន្តរភាព និងឌីជីថលនីយកម្ម

ការបំប្លែងឌីជីថលដែលកំពុងដំណើរការនាពេលនេះ គឺឈានដល់កម្រិតឆ្ងាយ ។ ទំហំទីផ្សារនៃឧស្សាហកម្មសំណង់ឌីជីថលសកល ឬសំណង់ ៤.០ ដោយប្រើបញ្ញាសិប្បនិម្មិត (Art Intelligence) និងបច្ចេកវិទ្យាផ្សេងទៀត ត្រូវបានគេព្យាករណ៍ថានឹងកើនឡើងពី ១០ពាន់លានដុល្លារក្នុងឆ្នាំ២០១៧ ដល់២៩ ពាន់លានដុល្លារនៅឆ្នាំ២០២៧ ។

សេវាកម្ម ឬការងារសេដ្ឋកិច្ចធំ ជំនាញឌីជីថលដ៏ធំទូលាយមានតម្រូវការខ្ពស់។

ទី៤. ពង្រឹងការសិក្សាអាកាសធាតុអន្តរវិន័យ

- Chat-GPT
- មានតម្រូវការសម្រាប់ការអប់រំអន្តរកម្មសិក្សា។
- ការសិក្សាអំពីអាកាសធាតុនៅក្នុងប្រទេសកំពុងអភិវឌ្ឍន៍ត្រូវរួមគ្នាបង្កើតសាលាផ្សេងៗគ្នាដូចជា វិស្វកម្ម ស្ថាបត្យកម្ម កសិកម្ម សិល្បៈ វិទ្យាសាស្ត្រសង្គម ការគ្រប់គ្រង ច្បាប់ គោលនយោបាយសាធារណៈ និងទំនាក់ទំនង ដើម្បីបង្កើតក្រុមទេពកោសល្យចម្រុះដែលត្រូវការសម្រាប់ដំណោះស្រាយអាកាសធាតុ។
- ការអប់រំត្រូវការភ្ជាប់ទំនាក់ទំនងជាមួយតួអង្គផ្សេងទៀតជាច្រើន ដើម្បីសម្រេចបាននូវគោលដៅអាកាសធាតុ ប៉ុន្តែវាត្រូវតែជាអាទិភាព។

ក្នុងបរិបទកម្ពុជា ក្រុមប្រឹក្សាជាតិអភិវឌ្ឍន៍បៃតង ក៏បានរៀបចំផែនការយុទ្ធសាស្ត្រជាតិស្តីពីការអភិវឌ្ឍបៃតងឆ្នាំ២០១៣-២០៣០ មានគោលដៅជំរុញសេដ្ឋកិច្ចជាតិឱ្យមានកំណើនថេរ កាត់បន្ថយនិងទប់ស្កាត់ការបំពុលបរិស្ថាន រក្សាសុវត្ថិភាពប្រព័ន្ធអេកូឡូស៊ី កាត់បន្ថយភាពក្រីក្រ បង្កើនសេវាសុខភាពសាធារណៈនិងគុណភាពអប់រំ គ្រប់គ្រងធនធានធម្មជាតិ ការប្រើប្រាស់ដីធ្លី និងធនធានទឹកប្រកបដោយនិរន្តរភាព បង្កើនប្រសិទ្ធភាពថាមពល ធានាសុវត្ថិភាពចំណីអាហារ និងលើកតម្កើងវប្បធម៌ជាតិ៕

ភាពក្រីក្រមាន៣៖ ក្រីក្រថវិកា (Financial Poverty) ក្រីក្រសង្គម (Social Poverty) ក្រីក្រការរៀនសូត្រ (Learning Poverty)

បឋម (៩៥%) សកល (១០%)

ផលប៉ះពាល់ពីការប្រែប្រួលធាតុអាកាស

ការរលាយទឹកកក

ផលប៉ះពាល់ពីការប្រែប្រួលធាតុអាកាស

ការរំហួតចំហាយទឹក

ផលប៉ះពាល់ពីការប្រែប្រួលធាតុអាកាស

ភាពរាំងស្ងួត

ផលប៉ះពាល់ពីការប្រែប្រួលធាតុអាកាស

ការកើនឡើងកម្ពស់ទឹកសមុទ្រ

ផលប៉ះពាល់ពីការប្រែប្រួលធាតុអាកាស

ភ្លៀងធ្លាក់ខ្លាំងនិងមិនទៀងទាត់

ផលប៉ះពាល់ពីការប្រែប្រួលធាតុអាកាស

សីតុណ្ហភាពកើនឡើង

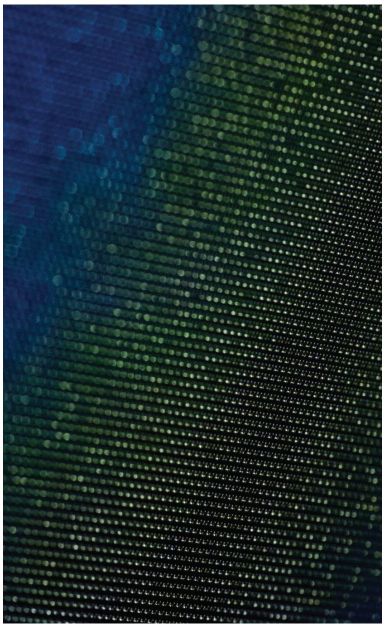

ទីប្រជុំជន និងផ្លូវថ្នល់

- ទឹកជំនន់លិចប្រព័ន្ធលូ និងផ្លូវថ្នល់
- ទឹកជំនន់លិចស្ពាន
- ហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធផ្សេងៗទៀត

ធនធានទឹក

ប្រភពទឹករីងស្ងួត

កង្វះទឹកស្អាតប្រើប្រាស់

បាត់បង់គុណភាពរបស់ទឹក

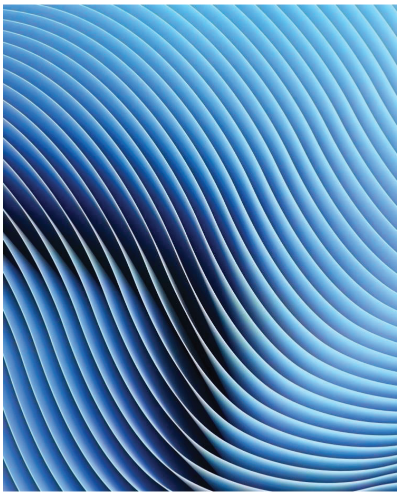

ហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធផ្សេងៗទៀត

- ទឹកជំនន់លិចដំណាំ
- ភាពរាំងស្ងួតប៉ះពាល់ដល់ដំណាំ
- ដីបាត់បងដីរជាតិ

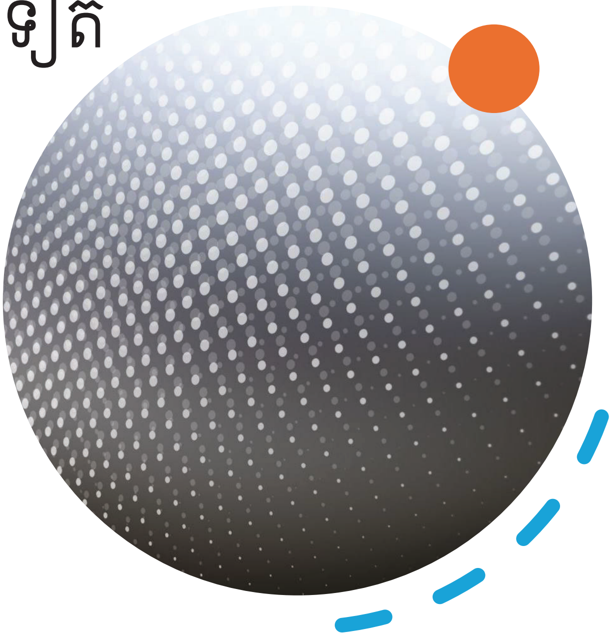

ការកាត់បន្ថយការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ

អនុវត្តគោលការណ៍ ៣ Rs

- ការកាត់បន្ថយការប្រើប្រាស់ផលិតផលប្លាស្ទិក
- ការប្រើប្រាស់ឡើងវិញ
- ការកែច្នៃឡើងវិញ

អនុវត្តគោលការណ៍ ៣ Rs

- ការសន្សំសំចៃទឹក
- ការសន្សំសំចៃភ្លើង
- ការកាត់បន្ថយការប្រើប្រាស់ថាមពលអគ្គីសនី
- ការបែងចែកសំរាម

បន្សាំទៅនឹងការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ

- កសិកម្ម
- ធនធានទឹក
- ហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធដឹកជញ្ជូន

កសិកម្ម

- ការរៀបចំដីឱ្យបានសមស្រប
- ជ្រើសរើសពូជដំណាំស្របនឹងការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ
- ការប្រើប្រាស់ប្រព័ន្ធស្រោចស្រពសន្សំសំចៃទឹក
- ប្រើប្រាស់ជីសរីរាង្គ

ធនធានទឹក

- ស្ពានប្រព័ន្ធប្រឡាយ
- អាងស្តុកទឹក

ហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធដឹកជញ្ជូន

ការសាងសង់ផ្លូវថ្នល់ដែលធន់នឹងការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ

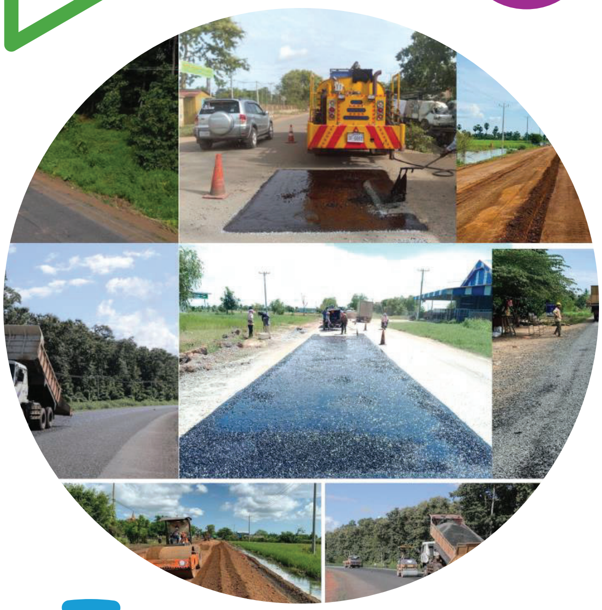

ប្រទេសកម្ពុជា សហការជាមួយសហគមន៍អន្តរជាតិដើម្បីឆ្លើយតបនឹងការប្រែប្រួលអាកាសធាតុដែលជាសមាជិកនៃអនុញ្ញាក្របខណ្ឌអង្គការសហប្រជាជាតិស្តីពីការប្រែប្រួលអាកាសធាតុហើយជាប្រទេសចូលរួមកាត់បន្ថយការបំភាយឧស្ម័នផ្ទះកញ្ចក់ ដែលបណ្តាលមកពីការបាត់បង់ និងរិចរិលព្រៃឈើ។

ការឆ្លើយតបរបស់រាជរដ្ឋាភិបាលទៅនឹងការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ

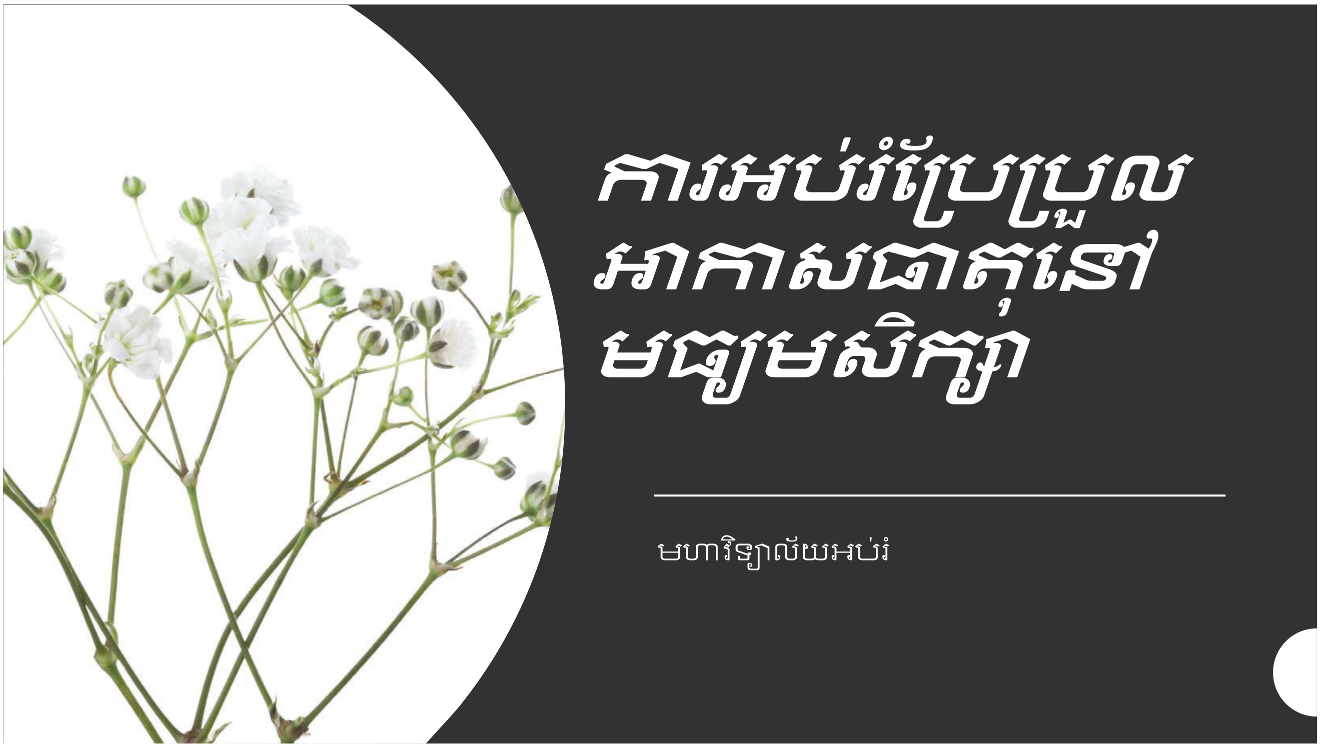
ការអប់រំប្រែប្រួលអាកាសធាតុនៅមធ្យមសិក្សា
មហាវិទ្យាល័យអប់រំ

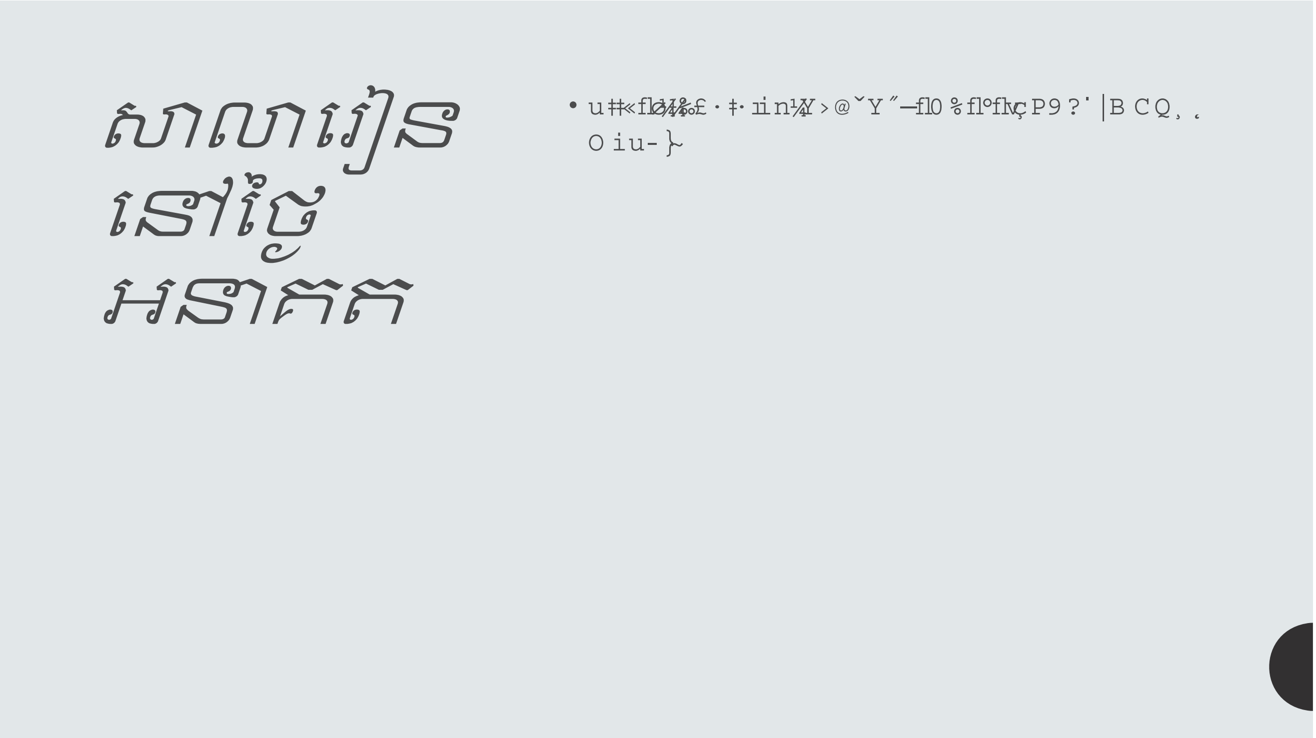
សាលារៀននៅថ្ងៃអនាគត

បន្តលើកកម្ពស់សុខភាពអនាម័យនៅតាមគ្រឹះស្ថានសិក្សា ត្រៀមវិធានការឆ្លើយតប និងចូលរួមទប់ស្កាត់ភ្លាមៗ និងបង្កើនការអប់រំអំពីសុវត្ថិភាពសុខភាពសិក្សា សុវត្ថិភាពចំណី អាហារ កែលម្អហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធសុខភាព ដូចជា៖ រៀបចំបន្ទប់សុខភាពស្តង់ដា បរិស្ថានសាលារៀនបៃតង សាលារៀនស្អាតគ្មានសំរាម និងការលើកកម្ពស់ការប្រើប្រាស់ទឹកស្អាត និងអនាម័យ

*អនុសាសន៍សម្តេចមហាបវរធិបតី
ហ៊ុន ម៉ាណែត នាយករដ្ឋមន្ត្រី*

Indicator Name	PBC	Baseline	Intermediate Targets				End Target
			1	2	3	4	
Percentage of schools receiving coaching support to improve school operations and increase community support (Percentage)	PBC 2	0.00	20.00	40.00	60.00	70.00	80.00
Preprimary school level (Percentage)		0.00	20.00	40.00	60.00	70.00	80.00
Primary school level (Percentage)		0.00	20.00	40.00	60.00	70.00	80.00
Secondary school level (Percentage)		0.00	20.00	40.00	60.00	70.00	80.00
Number of targeted schools that include content on climate change in school curriculum (Number)		0.00	0.00	50.00	200.00	400.00	400.00

Secondary school level					
Number of targeted schools that include content on climate change in school curriculum	This is a climate change related indicator. The curriculum on climate change will be developed by teacher training institutions to train the teachers and school leaders who come for in-service training. The climate change course contents will be implemented in the targeted schools.	Annually	School effectiveness database	The targeted schools and national core trainers annually report whether the schools have taught their students on the climate change courses in school effectiveness database.	M&E, PED, GSED

ការអប់រំ គឺជាឧបករណ៍មូលដ្ឋានសម្រាប់ជំរុញសកម្មភាពឈានមុខលើការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ ប៉ុន្តែវាមិនទាន់ទាញយកសក្ដានុពលបានគ្រប់គ្រាន់នៅឡើយ។ ការស្រាវជ្រាវបានបង្ហាញថា ប្រសិនបើសិស្សវិទ្យាល័យត្រឹមតែ ១៦% នៅក្នុងប្រទេសដែលមានប្រាក់ចំណូលខ្ពស់ និងមធ្យមទទួលការអប់រំពីការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ នោះយើងអាចឃើញការថយចុះយ៉ាងខ្លាំង នៃកាបូនឌីអុកស៊ីតនៅឆ្នាំ២០៥០។

សន្និសីទអង្គការសហប្រជាជាតិស្តីពីបម្រែបម្រួលអាកាសធាតុ នៅទីក្រុងបាលី។ រូបភាព ដោយ អង្គការ អុកស្វាម អន្តរជាតិ, ៤ ធ្នូ ២០០៧។ ក្រោមអាជ្ញាប័ណ្ណ CC BY-NC-ND 2.0

កម្ពុជាទទួលបានចំណាត់ថ្នាក់ក្នុងចំណោមប្រទេសដែលងាយរងផលប៉ះពាល់ជាងគេ ដោយសារការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ ខណៈពេលដែលប្រជាជនមួយភាគធំពឹងអាស្រ័យលើរបរកសិកម្មសម្រាប់ចិញ្ចឹមជីវិត និងកំពុងរស់នៅតំបន់ដែលងាយទទួលរងទឹកជំនន់។ របបទឹកភ្លៀងកំពុងមានការប្រែប្រួល និងរឹតតែមិនអាចព្យាករដឹងមុនបាន ដែលនាំឱ្យមានព្រឹត្តិការណ៍អាកាសធាតុធ្ងន់ធ្ងរកាន់តែច្រើនឡើង ដូចជា ព្យុះត្រូពិច គ្រោះទឹកជំនន់ និងគ្រោះរាំងស្ងួត ជាដើម។

ក្នុងរយៈពេលប៉ុន្មានទសវត្សរ៍ចុងក្រោយនេះ កម្ពុជាបានសម្រេចជោគជ័យយ៉ាងច្រើនក្នុងការកាត់បន្ថយភាពក្រីក្រ និងការអភិវឌ្ឍសង្គមសេដ្ឋកិច្ច។ ប៉ុន្តែ ការកើនឡើងនូវសម្ពាធមកលើប្រព័ន្ធអេកូឡូស៊ីរបស់កម្ពុជា ដែលមានទំនាក់ទំនងជាមួយនឹងការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ និងបញ្ហាបរិស្ថានដ៏ស្មុគស្មាញ រាប់បញ្ចូលទាំងបញ្ហាឆ្លងដែន ដែលមានទំនាក់ទំនងជាមួយនឹងទន្លេមេគង្គផងដែរនោះ គឺជាអ្វីដែលចាំបាច់ត្រូវយកមកធ្វើការពិចារណាក្នុងគំរូនៃការអភិវឌ្ឍរបស់ខ្លួន ហើយប្រសិនបើកម្ពុជាចង់សម្រេចគោលដៅអភិវឌ្ឍន៍ដោយចីរភាព (SDGs)។

ភ្នំពេញ ថ្ងៃទី៣១ ខែតុលា ឆ្នាំ២០២៣ — កម្ពុជាអាចសម្រេចចក្ខុវិស័យអភិវឌ្ឍន៍របស់ខ្លួនបាន ប្រសិនបើប្រទេសនេះធ្វើចំណាត់ការលើបម្រែបម្រួលអាកាសធាតុតាមរយៈសកម្មភាពធំៗបី គឺ ***កាត់បន្ថយ*** (*Reduce*) ឱ្យបានច្រើននូវភាពងាយរងគ្រោះដោយសារបម្រែបម្រួលអាកាសធាតុ; ***សម្របឡើងវិញ*** (*Realign*) នូវគន្លងបំភាយកាបូននៅក្នុងការអភិវឌ្ឍ; និង ***តម្រង់ទិសឡើងវិញ*** (*Reorient*) សម្រាប់សេដ្ឋកិច្ច ដើម្បីក្រសោបយកឱកាសថ្មីៗពីការធ្វើអន្តរកាលទៅរកការអភិវឌ្ឍបៃតងលើសកលលោក។ នេះបើយោងតាមរបាយការណ៍ស្តីពី **ស្ថានភាពអាកាសធាតុនិងការអភិវឌ្ឍរបស់ប្រទេសកម្ពុជា** (Country Climate and Development Report/CCDR) របស់ធនាគារពិភពលោកដែលចេញផ្សាយកាលពីពេលថ្មីៗនេះ។

អង្គការសហប្រជាជាតិនៅកម្ពុជាកំពុងគាំទ្រដល់រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា ដើម្បីសម្រេចគោលដៅអភិវឌ្ឍន៍ដោយចីរភាពទី ១៣ «ដែលផ្តោតលើសកម្មភាពអាកាសធាតុ» និងចាត់វិធានការបន្ទាន់ ដើម្បីប្រយុទ្ធប្រឆាំងនឹងការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ ក៏ដូចជាផលប៉ះពាល់ដែលបង្កឡើងដោយសារការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ។

បរិស្ថានសិក្សា

-បង្កើតបរិស្ថានសាលារៀនស្អាត
-ការលើកកម្ពស់អនាម័យ និងបរិស្ថានបៃតង
-ការអនុវត្តសកម្មភាពបន្ថែមទាំងក្នុងថ្នាក់ និងក្រៅថ្នាក់
-ការអប់រំសុខភាពសិក្សាដើម្បីបណ្ដុះទម្លាប់ល្អ វិន័យ សីលធម៌ និងឥរិយាបថ

តើលោក លោកស្រីពេញនឹងបរិស្ថានសាលារបស់ខ្លួនហើយឬនៅ ?

សាលារៀនស្អាតក្នុងក្របខណ្ឌយុទ្ធនាការសាលារៀនគ្មានសំរាម

ដើម្បីធ្វើឱ្យសាលារៀនគ្មានសំរាម គណៈគ្រប់គ្រងសាលា គ្រូបង្រៀន អ្នកពាក់ព័ន្ធត្រូវអនុវត្តវិធានការ៤គឺ៖

-ចក្ខុវិស័យ និងការប្ដេជ្ញាចិត្ត៖ គណៈគ្រប់គ្រង និងបុគ្គលិកត្រូវមានការប្ដេជ្ញាចិត្តខ្ពស់ មានស្មារតីការងារជាក្រុម ភាពជាម្ចាស់ និងចក្ខុវិស័យ ដើម្បីកែលម្អសាលារៀនស្របតាមស្តង់ដាសាលាកុមារមេត្រីបរិស្ថាន និងសូចនាករស្តង់ដាអង្គភាពផ្តល់សេវាសាធារណៈគំរូក្នុងវិស័យអប់រំ

-ការចូលរួម៖ ព្រះសង្ឃ គ្រូបង្រៀន សិស្ស មាតាបិតា សហគមន៍ និងអាជ្ញាធរមូលដ្ឋានត្រូវចូលរួមគាំទ្រក្នុងគ្រប់រូបភាព

ដើម្បីធ្វើឱ្យសាលារៀនគ្មានសំរាម គណៈគ្រប់គ្រងសាលា គ្រូបង្រៀន អ្នកពាក់ព័ន្ធត្រូវអនុវត្តវិធានការ៤គឺ៖

-ភាពជាអ្នកដឹកនាំ៖ សកម្មភាពក្នុងការកៀរគរធនធាន ការបង្កើតជំនឿទុកចិត្ត ការគ្រប់គ្រងប្រកបដោយតម្លាភាព
-ការបង្កើតយន្តការគ្រប់គ្រងៈ ការចូលរួមរបស់ក្រុមប្រឹក្សាកុមារ និងបុគ្គលិកកសាង និងការថែទាំបរិស្ថានសិក្សា

តើសាលារៀនរបស់លោក លោកស្រី បានបែងចែកសិស្ស និងសកម្មភាពនាំសិស្សសម្អាត និងថែទាំថ្នាក់រៀន ទីធ្លាសាលារៀន និងបន្ទប់ទឹក មិនឲ្យមានសម្រាម និងកន្លែងកខ្វក់ដែរឬទេ ?

តើសាលារៀនរបស់លោក លោកស្រី បាន អនុវត្តសកម្មភាពរៀបចំ និងកែលម្អផ្លូវដើរ និងទីធ្លាក្នុងបរិវេណសាលារៀនដែរឬទេ?

តើសាលារៀនរបស់លោក លោកស្រី បានអនុវត្តសកម្មភាពដាំដើមឈើ ដាំដំណាំ ចិញ្ចឹមសត្វ និងរៀបចំសួនច្បារក្នុងសាលារៀន ជាគម្រូ សម្រាប់ឲ្យសិស្សយកទៅអនុវត្តជាក់ស្តែងនៅតាមផ្ទះរៀងៗខ្លួនដែរឬទេ?

តើសាលារៀនរបស់លោក លោកស្រី បានអនុវត្តសកម្មភាពនាំសិស្សដាំដំណាំ និងចិញ្ចឹមសត្វនៅសាលារៀនជាគំរូឧទាហរណ៍ ជាមូលដ្ឋានសម្រាប់សិស្សយកទៅអនុវត្តជាក់ស្តែងនៅសាលារៀនផងនិងនៅតាមផ្ទះផងដែរឬទេ ?

ចំណុចមួយចំនួនដែលសាលាអាចធ្វើបាន៖

តម្រង់ទិសដល់សិស្សពីបរិស្ថានសាលាបៃតង

លើកទឹកចិត្តសិស្ស បង្កើតបរិស្ថានដោយខ្លួនឯង (DIY)

កសាងភូមិ បៃតង

កូនសិស្សចង់ ក្រងការណីសិក្សា

*សូមលោក លោកស្រី
បំពេញកម្រងសំណួរ
តាមរយៈតំណនេះ៖
https://forms.gle/hG7iHyxgvQBfW1859*

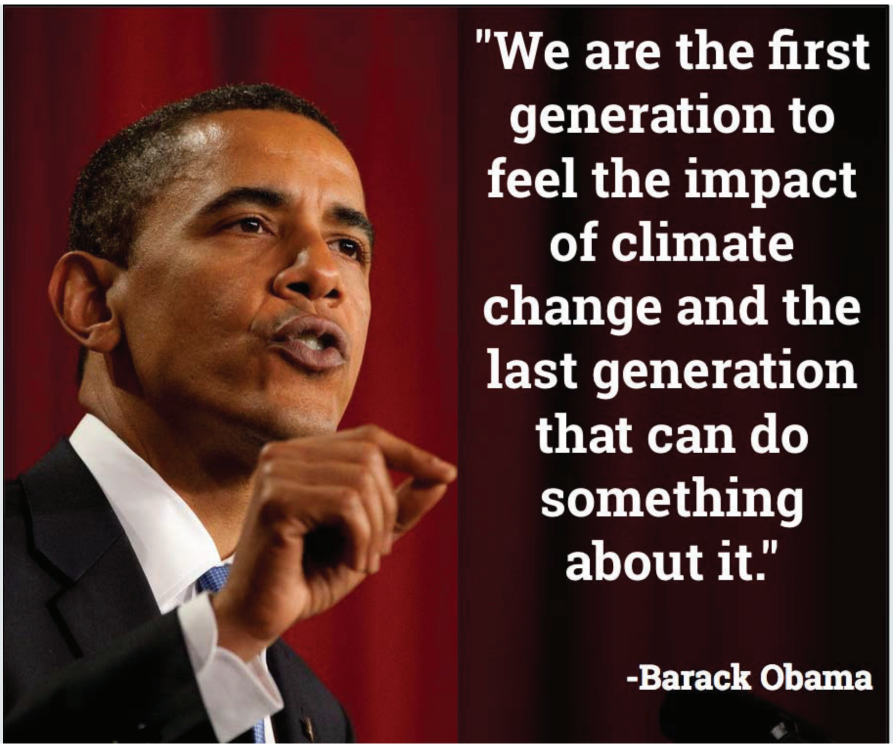

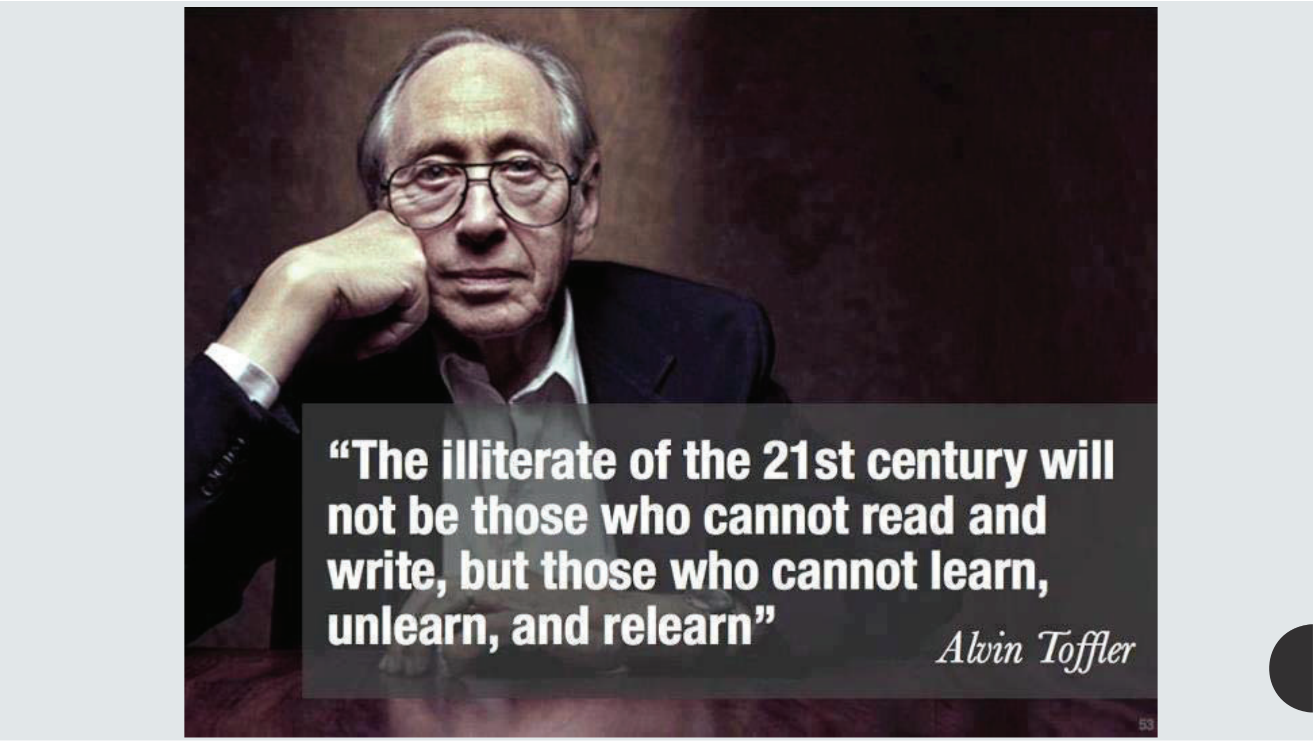
"The illiterate of the 21st century will not be those who cannot read and write, but those who cannot learn, unlearn, and relearn"
Alvin Toffler

សូមអរគុណ!